

Wat kan de Wetenschap betekenen voor Samenwerkende Overheden?

Prof. Dr. Jan van Dijk
Universiteit Twente

Universiteit Twente

*de ondernemende
universiteit*

Uitgangspunt

Dit is een buitengewoon complex probleem

Wetenschap en praktijk alleen komen niet tot een oplossing:

Praktijk mist het overzicht en is te zeer betrokken, of misschien iets te weinig (de politiek)

Wetenschap is te algemeen en heeft te weinig beleidsmatig inzicht

Alleen kennistransfer in twee richtingen kan een oplossing bieden voor besluitvormers

Vier Bijdragen Wetenschap

- **Beschrijven**
(bevorderende en belemmerende factoren)
- **Verklaren**
(waarom de samenwerking wel/niet lukt)
- **Voorspellen**
(welk samenwerkingsproject succes kan hebben)
- **Ontwerpen**
(van oplossingen; beleidsadviezen)

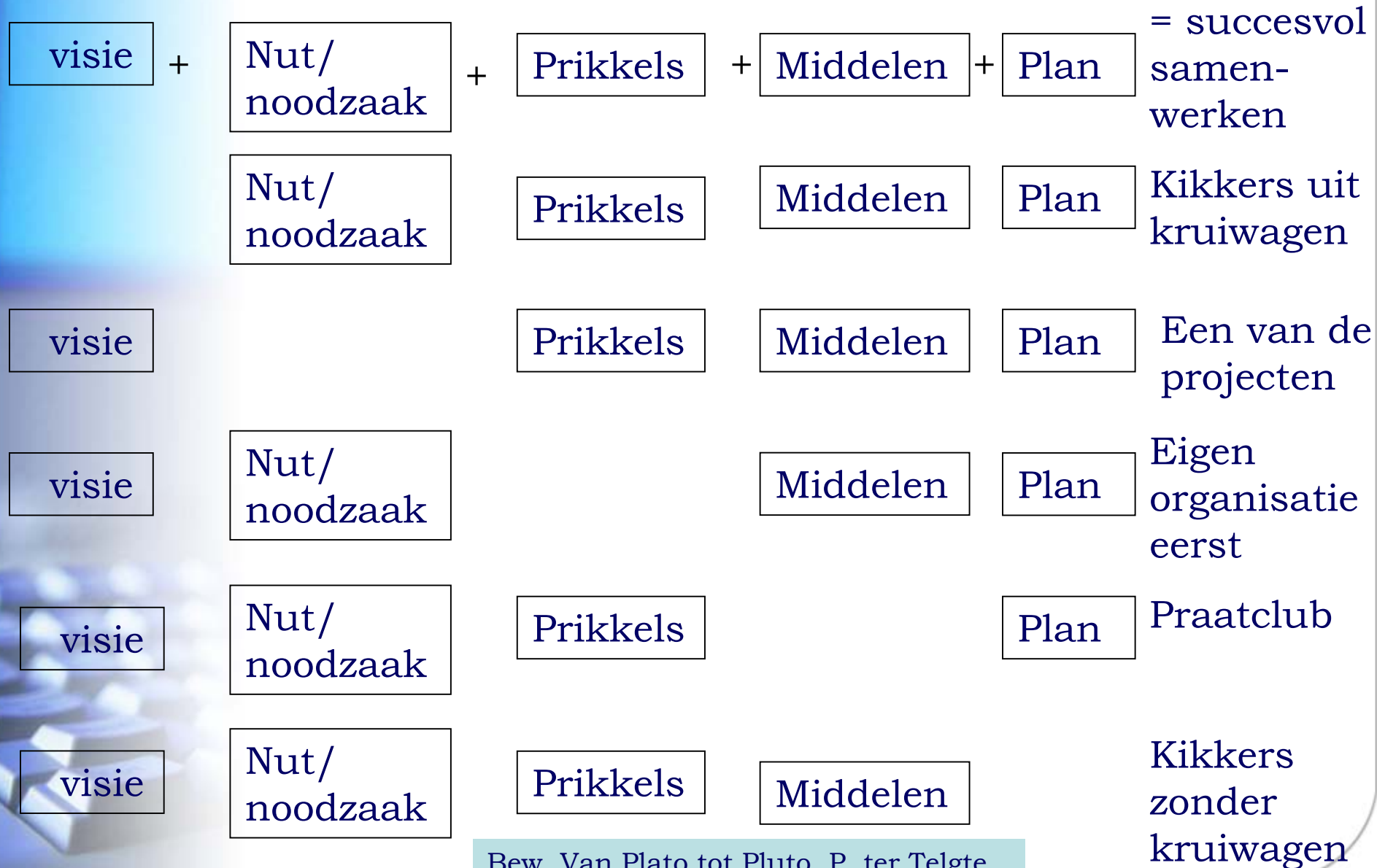

Beschrijven

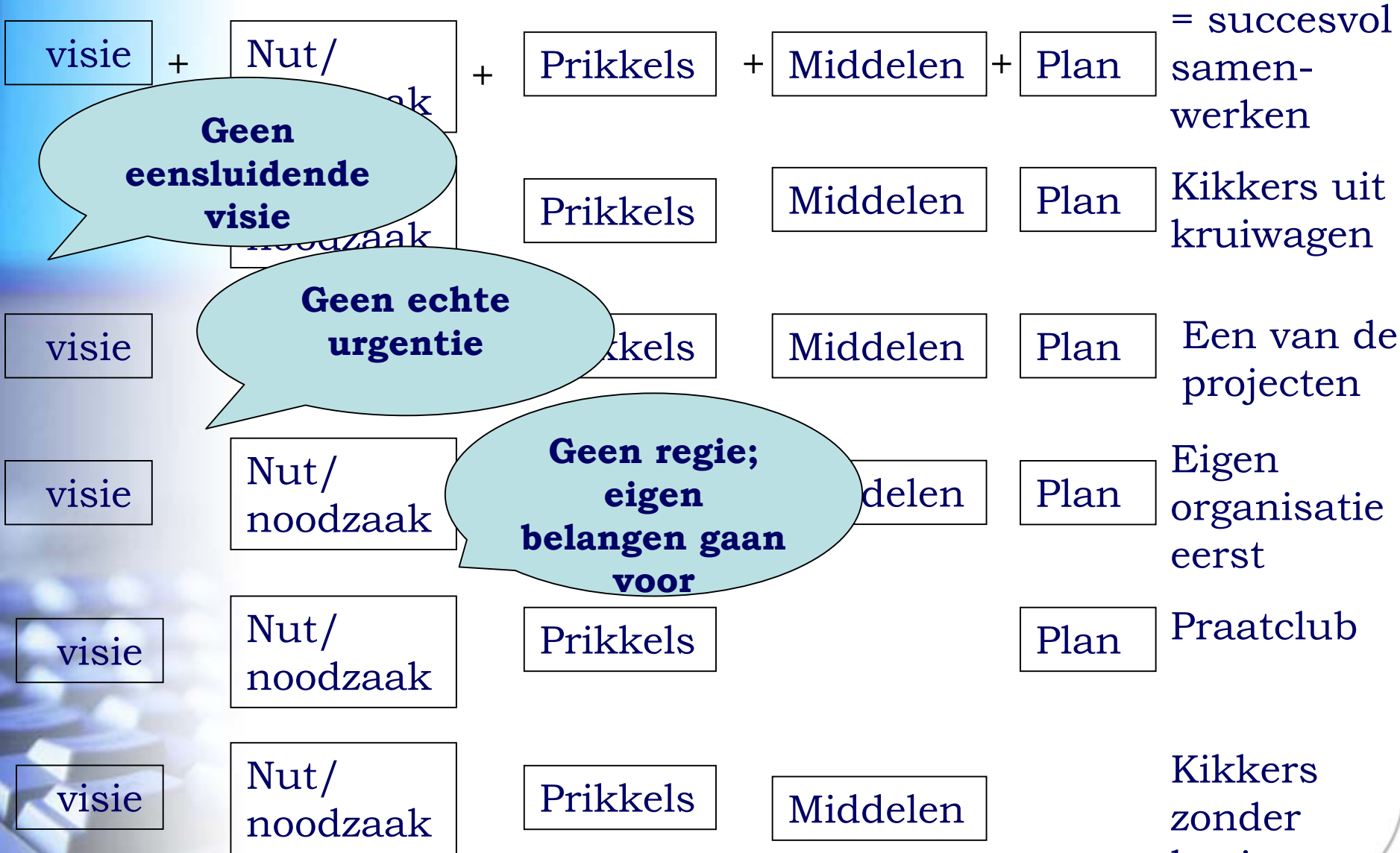
- Onderzoek is casuïstiek
(moeilijk generaliseerbaar)
- Goed analytisch onderscheid is belangrijk
(actoren, rollen, perspectieven, projecten,
organisatievormen)
- Lijsten bevorderende en belemmerende
factoren geven niet aan waar te beginnen
aan een oplossing

Voorwaarden Succesvol Samenwerken

Lacunae Succesvol Samenwerken

Geen eensluidende visie

Geen echte urgentie

Geen regie; eigen belangen gaan voor

Verklaren (theoretische perspectieven)

- **Institutionele benadering** (structuren en culturen van organisaties zullen samenwerking bevorderen of belemmeren)
- **Transactiekosten benadering** (samenwerking om eigen kosten te besparen; zo niet: geen medewerking)
- **Resource dependency benadering** (samenwerken om het eigen belang; zo niet: tegenwerking)
- **Netwerkbepadering** (samenwerking lukt alleen met netwerkconfiguraties die een zekere autonomie krijgen voor hun taak)

Geen van deze perspectieven verklaart alles

Voorspellen

- Zonder afdoende beschrijving en verklaring is voorspellen onmogelijk
- Voorspellen gebeurt dan op gevoel ('de klompen') en zeer lange ervaring
- Waarschuwen voor evidente fouten door deskundige verantwoordelijken, professionals en wetenschappers vanuit eerdere eigen en buitenlandse ervaringen blijft belangrijk. Vooral naar politici toe.

Ontwerpen

Praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek op basis van kennistransfer in twee richtingen kan valide en bruikbare beleidsadviezen voor samenwerkingsprojecten leveren.

Drie methoden:

1. Kort: Brainstorm-methoden (beleidsadvies)
2. Kort: Simulatie (rolspelen samenwerking)
3. Langdurig procesbegeleidend onderzoek met participatie aan samenwerkingsprojecten (bereiken voldoende diepgang voor verklaring)

Voorbeeld: Brainstorm met een Delphi-panel (huidig UT onderzoek Suwi-keten)

Wetenschap

Praktijk

Vooronderzoek

(interviews; bronnenonderzoek)

Ronde 1: Inventarisatie meningen

Input-onderzoek
(aanvullende info)

Ronde 2: Uitwisseling meningen

Input-onderzoek
(aanvullende info)

Ronde 3: Conclusies praktijk
(conferentie?)

Conclusies
wetenschap

